31978L0659

DIREKTIVA SVETA
z dne 18. julija 1978
o kakovosti sladkih voda, ki jih je treba zavarovati ali izboljšati, da se omogoči življenje rib

(78/659/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 100 in 235 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([1]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

ker so za varstvo in izboljšanje okolja potrebni konkretni ukrepi za zaščito voda pred onesnaženjem, vključno z vodami, ki lahko omogočijo življenje sladkovodnim ribam;

ker je z ekološkega in gospodarskega vidika treba varovati populacije rib pred različnimi škodljivimi posledicami, ki izhajajo iz odvajanja onesnaževal v vode, kot so zlasti zmanjšanje števila rib določenih vrst in v nekaterih primerih celo izginotje številnih takih vrst;

ker akcijski programi Evropskih skupnosti za okolje iz leta 1973 ([3]) in 1977 ([4]) predvidevajo, da se cilji kakovosti skupno oblikujejo in določijo različne zahteve, ki jih mora okolje izpolnjevati, med drugim opredelitev parametrov za vodo, vključno z vodami, ki lahko omogočijo življenje sladkovodnim ribam;

ker lahko razlike med predpisi, ki že veljajo ali so v pripravi v različnih državah članicah, v zvezi s kakovostjo voda, ki omogočajo življenje sladkovodnim ribam, ustvarijo neenake pogoje konkurence in tako neposredno vplivajo na delovanje skupnega trga; ker je treba zakonodajo na tem področju približati, kot določa člen 100 Pogodbe;

ker je potrebno, da se to približevanje zakonodaj dopolni z ukrepi Skupnosti, katerega namen je s širšimi določbami doseči enega od ciljev Skupnosti na področju varstva okolja in izboljšanja kakovosti življenja; ker je treba v ta namen predvideti nekatere posebne določbe; ker Pogodba ne predvideva posebnih pooblastil v ta namen, se je treba sklicevati na člen 235 Pogodbe;

ker bodo za dosego ciljev direktive morale države članice določiti vode, za katere bo direktiva veljala, in opredeliti mejne vrednosti, ki ustrezajo določenim parametrom; ker bodo sprejeti ukrepi za zagotovitev, da bodo tako določene vode v skladu s temi vrednostmi v petih letih od te določitve;

ker je treba predvidevati, da se bo štelo za vode, ki omogočajo življenje sladkovodnim ribam pod določenimi pogoji, da so v skladu

([1]) UL C 30, 7.2.1977, str. 37.
([2]) UL C 77, 30.3.1977, str. 2.
([3]) UL C 112, 20.12.1973, str. 3.
([4]) UL C 139, 13.6.1977, str. 3.

z ustreznimi vrednostmi parametrov, tudi če določen odstotek vzetih vzorcev ne ustreza vrednostim, opredeljenim v Prilogi;

ker je treba za zagotovitev preverjanja kakovosti voda, ki omogočajo življenje sladkovodnim ribam, vzeti minimalno število vzorcev in opraviti meritve parametrov, določenih v Prilogi; ker se lahko takšno vzorčenje omeji ali prekine glede na kakovost vode;

ker države članice ne morejo nadzorovati določenih naravnih okoliščin in je zato treba v nekaterih primerih zagotoviti možnost odstopanja od te direktive;

ker je lahko zaradi tehničnega in znanstvenega napredka potrebna hitra prilagoditev nekaterih zahtev, določenih v prilogah k tej direktivi; ker je zato, da bi olajšali uvedbo ukrepov, ki se zahtevajo za ta namen, potrebno določiti postopek, s katerim bi vzpostavili tesno sodelovanje med državami članicami in Komisijo v okviru Odbora za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Ta direktiva ureja kakovost sladkih voda in se uporablja za tiste vode, ki jih države članice določijo, da jih je treba zavarovati ali izboljšati, da bi omogočale življenje rib.

2. Ta direktiva ne ureja voda v naravnih ali umetnih ribnikih, ki se uporabljajo za intenzivno gojenje rib.

3. Cilj te direktive je varovanje ali izboljšanje kakovosti tistih tekočih ali stoječih sladkih voda, ki omogočajo ali pa bi, če bi se onesnaženost zmanjšala ali odpravila, omogočale življenje ribam, ki spadajo med:

— avtohtone (domorodne) vrste, ki pripomorejo naravni raznolikosti, ali

— vrste, katerih prisotnost pristojni organi držav članic ocenjujejo za zaželeno za namene upravljanja z vodami.

4. V tej direktivi pomenijo:

— salmonidne vode vode, ki omogočajo ali bodo omogočale življenje ribam, ki sodijo v vrste, kot so losos (Salmo salar), postrv (Salmo trutta), lipan (Thymallus thymallus) in bela riba (Coregonus),

— ciprinidne vode vode, ki omogočajo ali bodo omogočale življenje ribjim populacijam, ki sodijo v vrsto ciprinidov (Cyprinidae) ali v druge vrste, kot so ščuka (Esox lucius), ostriž (Perca fluviatilis) in jegulja (Anguilla anguilla).

Člen 2

1. Fizikalni in kemijski parametri, ki se nanašajo na vode, določene s strani držav članic, so našteti v Prilogi I.

2. Za uporabo teh parametrov se vode razdeli na salmonidne in ciprinidne.

Člen 3

1. Države članice za določene vode opredelijo vrednosti parametrov, naštetih v Prilogi I, kjer so vrednosti naštete v stolpcu G (priporočene vrednosti) ali I (mejne vrednosti). Pri tem upoštevajo opombe v obeh stolpcih.

2. Države članice ne določijo vrednosti, ki so manj stroge kot tiste, naštete v stolpcu I Priloge I, in si prizadevajo doseči vrednosti iz stolpca G ob upoštevanju načela iz člena 8.

Člen 4

1. Države članice v obdobju dveh let po notifikaciji te direktive določijo salmonidne in ciprinidne vode.

2. Države članice lahko naknadno določijo nadaljnje vode.

3. Države članice lahko spremenijo določitev nekaterih voda zaradi dejavnikov, ki jih v času določitve ni bilo moč predvideti, ob upoštevanju načela iz člena 8.

Člen 5

Države članice oblikujejo programe, da bi zmanjšale onesnaževanje in zagotovile, da bodo določene vode v petih letih po določitvi v skladu s členom 4 ustrezale vrednostim parametrov, ki jih določijo države članice skladno s členom 3, in s pripombami v stolpcih G in I Priloge I.

Člen 6

1. Za izvajanje člena 5 se za določene vode šteje, da so v skladu z določbami te direktive, če bo minimalna pogostnost vzorčenja teh voda določena v Prilogi I, na istem merilnem mestu v obdobju 12 mesecev, skladala z vrednostmi, ki so jih določile države članice v skladu s členom 3, in s pripombami v stolpcih G in I Priloge I, v primeru:

— 95 % vzorcev za parametre: pH, BOD_5, neionizirani amonijak, celotni amonij, nitriti, prosti klor, celotni cink in raztopljeni baker. Če je pogostnost vzorčenja manjša kot enkrat mesečno, se morajo upoštevati zgoraj navedene vrednosti parametrov in pripombe za vse vzorce,

— odstotkov, naštetih v Prilogi I za parametre: temperatura in raztopljeni kisik,

— povprečne koncentracije, določene za parameter: suspendirane snovi.

2. Primeri, v katerih se ne upoštevajo vrednosti, ki jih države članice določijo v skladu s členom 3 ali pripombami v stolpcih G in I Priloge I, se ne upoštevajo pri izračunu odstotkov, določenih v odstavku 1, kadar so le-te posledica poplav ali drugih naravnih nesreč.

Člen 7

1. Pristojni organi v državah članicah izvajajo vzorčenje z minimalno pogostnostjo določeno v Prilogi I.

2. Kadar pristojni organ ugotovi, da je kakovost določenih voda precej višja, kot bi bila v primeru vrednosti parametrov, določenih v skladu s členom 3 in pripombami v stolpcih G in I Priloge I, se lahko pogostnost vzorčenja zmanjša. Kadar ni onesnaženja ali tveganja za poslabšanje kakovosti voda, lahko zadevni pristojni organ odloči, da vzorčenje ni potrebno.

3. Če se pri vzorčenju pokaže, da se vrednost parametra, ki ga je določila država članica v skladu s členom 3 ali pripombo v stolpcih G ali I Priloge I, ne sklada, mora država članica ugotoviti, ali je to posledica naključja, naravnega pojava ali onesnaženja, ter sprejeti ustrezne ukrepe.

4. Pristojni organ vsake države članice zlasti glede na lokalne okoljske pogoje določi natančno merilno mesto, oddaljenost od iztokov onesnaževal ter globino, pri kateri se vzorčuje.

5. Določene referenčne analizne metode za navedene parametre so določene v Prilogi I. Laboratoriji, ki uporabljajo druge metode, zagotovijo, da so dobljeni rezultati enakovredni ali primerljivi z rezultati, navedenimi v Prilogi I.

Člen 8

Izvajanje ukrepov, sprejetih v skladu s to direktivo, ne sme pod nobenimi pogoji neposredno ali posredno povečati onesnaženja sladkih voda.

Člen 9

Države članice lahko za določene vode kadarkoli predpišejo strožje vrednosti parametrov, kot so določene s to direktivo. Lahko predpišejo tudi druge parametre, kot te, ki so določeni s to direktivo.

Člen 10

Kadar vodotok prečka ali poteka po državni meji med državama članicama in ena od teh držav želi določiti te vode, se državi posvetujeta in določita odseke teh voda, za katere bi direktiva lahko veljala, ter možne posledice glede na skupne cilje kakovosti; te posledice po uradnih posvetovanjih opredeli vsaka zadevna država članica. Komisija lahko sodeluje v teh posvetovanjih.

Člen 11

Države članice lahko odstopajo od te direktive:

(a) v primeru nekaterih vrednosti parametrov, označenih z (0) v Prilogi I, zaradi izjemnih vremenskih razmer ali posebnih geografskih pogojev;

(b) kadar se določene vode naravno obogatijo z nekaterimi snovmi, tako da se vrednosti, določene v Prilogi I, ne upoštevajo.

Naravna obogatitev pomeni proces, pri katerem vodno telo brez človeškega poseganja sprejme določene snovi, ki so vsebovane v tleh.

Člen 12

Takšne spremembe, ki bodo nujne za prilagajanje tehničnemu in znanstvenemu napredku:

— priporočene vrednosti (G) za parametre in

— analizne metode,

ki jih vsebuje Priloga I, bodo sprejete po postopku iz člena 14.

Člen 13

1. Odbor za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku (v nadaljevanju: „odbor“), ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in mu predseduje predstavnik Komisije, se s tem ustanovi za namen, določen v členu 12.

2. Odbor sestavi svoj poslovnik.

Člen 14

1. Če je treba ravnati po postopku iz tega člena, predsednik na lastno pobudo ali pa na zahtevo predstavnika države članice preda zadevo odboru.

2. Predstavnik Komisije predloži odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko glede na nujnost zadeve določi predsednik. Mnenje se sprejme z večino 41 glasov, pri čemer se glasovi držav članic ponderirajo na način, ki je določen v členu 148(2) Pogodbe. Predsednik ne glasuje.

3. (a) Komisija sprejme predlagane ukrepe, kadar so v skladu z mnenjem odbora.

(b) Kadar predlagani ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni bilo podano, Komisija brez odlašanja predloži Svetu predlog ukrepov, ki na se sprejmejo. Svet odloča s kvalificirano večino.

(c) Če Svet ne odloči v treh mesecih po prejemu predloga, predlagane ukrepe sprejme Komisija.

Člen 15

Za namen izvajanja te direktive države članice Komisiji predložijo informacije o:

— vodah, določenih v skladu s členom 4(1) in (2), v obliki povzetka,

— spremembi določitev nekaterih voda v skladu s členom 4(3),

— določbah, oblikovanih zaradi uvedbe novih parametrov v skladu s členom 9,

— uporabi odstopanj od vrednosti, naštetih v stolpcu I Priloge I.

Na splošno pa države članice Komisiji na njeno utemeljeno zahtevo posredujejo katero koli informacijo, ki je nujna za uporabo te direktive.

Člen 16

1. Države članice pet let po prvotni določitvi v skladu s členom 4(1) in nato v rednih časovnih presledkih Komisiji predložijo podrobno poročilo glede določitve voda in njihovih osnovnih značilnostih.

2. Po predhodnem soglasju zadevne države članice Komisija pridobljeno informacijo objavi.

Člen 17

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v dveh letih od njene notifikacije. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 18

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. julija 1978

Za Svet

Predsednik

M. LAHNSTEIN

PRILOGA I

SEZNAM PARAMETROV

Parameter	Salmonidne vode		Ciprinidne vode		Analizne metode ali pregled	Minimalna pogostnost vzorčenja in merjenja pogostnosti	Pripombe
	G	I	G	I			
1. Temperatura (°C)	1. Temperatura, glede na smer toka merjena nižje od točke toplotnega izpusta (po premešanju), ne sme preseči naravne temperature za več kot:				Termometrija	Tedensko glede na smer toka navzgor in navzdol od točke toplotnega izpusta	Izogniti se je treba prenaglim spremembam temperature
		1,5 °C		3 °C			
	V posebnih pogojih lahko države članice določijo geografsko omejena odstopanja, če lahko pristojni organ dokaže, da ni škodljivih posledic za uravnotežen razvoj ribje populacije						
	2. Toplotni izpust ne sme povzročiti, da temperatura glede na smer toka navzdol od točke toplotnega izpusta (po premešanju) preseže naslednje:						
		21,5 (0) 10 (0)		28 (0) 10 (0)			
	Omejitev temperature na 10 °C velja le za gojitveno obdobje pri vrstah, ki potrebujejo hladno vodo za razmnoževanje, in le za vode, v katerih lahko živijo takšne vrste. Temperaturne omejitve se lahko presežejo v 2 % časa.						

Parameter	Salmonidne vode		Ciprinidne vode		Analizne metode ali pregled	Minimalna pogostnost vzorčenja in merjenja pogostnosti	Pripombe
	G	I	G	I			
2. Raztopljeni kisik (mg/l O_2)	50 % ≥ 9 100 % ≥ 7	50 % ≥ 9 Kadar koncentracija kisika pade pod 6 mg/l, države članice izvajajo določbe člena 7(3). Pristojen organ mora dokazati, da te razmere ne bodo imele škodljivih posledic za uravnotežen razvoj ribje populacije.	50 % ≥ 8 100 % ≥ 5	50 % ≥ 7 Kadar koncentracija kisika pade pod 4 mg/l, države članice izvajajo določbe člena 7(3). Pristojen organ mora dokazati, da te razmere ne bodo imele škodljivih posledic za uravnotežen razvoj ribje populacije.	Winklerjeva metoda ali specifične elektrode (elektrokemična metoda)	Mesečno, najmanj en vzorec, ki predstavlja pogoje z malo kisika na dan vzorčenja. Vendar pa je v primeru večjih dnevnih nihanj treba odvzeti najmanj dva vzorca na dan.	
3. pH		6 do 9 (0) (1)		6 do 9 (0) (1)	Elektrometrična kalibracija s pomočjo dveh raztopin z znanima pH vrednostima, po možnosti na vsaki strani in blizu merjenemu pH	Mesečno	
4. suspendirane snovi (mg/l)	≤ 25 (0)		≤ 25 (0)		Filtracija preko filtracijske membrane z 0,45 µm ali centrifugiranje (najmanj pet minut, povprečni pospešek 2 800 do 3 200 g), sušenje pri 105 °C in tehtanje		Prikazane vrednosti so povprečne koncentracije in ne veljajo za suspendirane snovi s škodljivimi kemijskimi lastnostmi. Poplave lahko povzročijo močno povišanje koncentracij.

(1) Umetno povzročena nihanja pH glede na naravne vrednosti ne smejo preseči ± 0, 5 enote pH v okviru omejitev med 6,0 in 9,0 pod pogojem, da ta nihanja ne povečajo škodljivosti drugih snovi, prisotnih v vodi.

Parameter	Salmonidne vode		Ciprinidne vode		Analizne metode ali pregled	Minimalna pogostnost vzorčenja in merjenja pogostnosti	Pripombe
	G	I	G	I			
5. BOD_5 ($mg/l\ O_2$)	≤ 3		≤ 6		Določitev O_2 z Winklerjevo metodo, pred in po petdnevni inkubaciji v popolni temi pri 20 ± 1 °C (nitrifikacija ne sme biti ovirana)		
6. Fosfor celotni (mg/l P)					Molekularna absorbcijska spektrofotometrija		V primeru jezer s povprečno globino med 18 in 300 m se lahko uporabi naslednja formula: $L \leq 10\frac{\bar{Z}}{Tw}\left(1 + \sqrt{Tw}\right)$ kjer je: L = obremenitev, izražena v mg P na kvadratni meter jezerske površine v enem letu; $\bar{Z}$ = povprečna globina jezera v metrih; Tw = teoretični čas obnovitve jezerske vode v letih. V drugih primerih se lahko upoštevajo kot pokazatelji mejne vrednosti 0,2 mg/l za salmonidne in 0,4 mg/l za ciprinidne vode, izražene kot PO_4, zato da se zmanjša evtrofikacija
7. Nitriti ($mg/l\ NO_2$)	≤ 0,01		≤ 0,03		Molekularna absorpcijska spektrofotometrija		

Parameter	Salmonidne vode		Ciprinidne vode		Analizne metode ali pregled	Minimalna pogostnost vzorčenja in merjenja pogostnosti	Pripombe
	G	I	G	I			
8. Fenolne spojine (mg/l C_6H_5OH)		(1)		(1)	Okus		Preverjanje okusa se opravi samo, če se predvideva, da so prisotne fenolne spojine.
9. Mineralna olja		(2)		(2)	Vid Okus	Mesečno	Preverjanje videza se opravi redno enkrat na mesec, pri čemer se preverjanje okusa opravi samo pri sumu na prisotnost mineralnih olj
10. Neionizirani amonijak (mg/l NH_3)	≤ 0,005	≤ 0,025	≤ 0,005	≤ 0,025	Molekularna absorpcijska spektrofotometrija z uporabo metode z indofenol-modro ali Nesslerjevo metodo, povezane s pH vrednostmi in temperaturo	Mesečno	Vrednosti za neionizirani amonijak se lahko dnevno presežejo v obliki manjših vršnih vrednosti
	Da bi zmanjšali tveganje za toksičnost zaradi neioniziranega amonijaka, zaradi porabe kisika zaradi nitrifikacije in evtrofikacije, koncentracije skupnega amonijaka ne smejo preseči naslednje vrednosti:						
11. Skupni amonij (mg/l NH_4)	≤ 0,04	≤ 1 (3)	≤ 0,2	≤ 1 (3)			
12. Prosti klor (mg/l HOCl)		≤ 0,005		≤ 0,005	Metoda DPD (diethyl-*p* – phenyldiamin)	Mesečno	Mejne vrednosti (I) ustrezajo pH = 6. Višje koncentracije prostega klora se lahko sprejmejo, če je pH višji.

(1) Fenolne spojine ne smejo biti prisotne v takšnih koncentracijah, da škodljivo vplivajo na okus rib.

(2) Mineralna olja ne smejo biti prisotna v vodi v takšnih količinah, da:
— tvorijo viden film na površini vode ali oblogo na dnu vodotokov in jezer,
— ribam dajo značilen okus po „ogljikovodikih“,
— škodljivo vplivajo na ribe.

(3) V posebnih geografskih ali podnebnih pogojih, zlasti pa pri nizki temperaturi vode in zmanjšanju nitrifikacije, ali v primeru, da pristojni organ lahko dokaže, da ni škodljivih posledic za uravnotežen razvoj ribje populacije, lahko države članice določijo vrednosti, višje od 1 mg/l.

Parameter	Salmonidne vode		Ciprinidne vode		Analizne metode ali pregled	Minimalna pogostnost vzorčenja in merjenja pogostnosti	Pripombe
	G	I	G	I			
13. Celotni cink (mg/l Zn)		≤ 0,3		≤ 1,0	Atomska absorpcijska spektrometrija	Mesečno	Mejne vrednosti (I) ustrezajo trdoti vode 100 mg/l $CaCO_3$. Za trdoto med 10 in 500 mg/l so v Prilogi II podane ustrezne mejne vrednosti.
14. Raztopljeni baker (mg/l Cu)	≤ 0,04		≤ 0,04		Atomska absorpcijska spektrometrija		Priporočene vrednosti (G) ustrezajo trdoti vode 100 mg/l $CaCO_3$. Za trdoto med 10 in 300 mg/l so v Prilogi II podane ustrezne mejne vrednosti.

Splošna pripomba:

Omeniti velja, da se pri vrednostih parametrov v tej prilogi predpostavlja, da so ostali parametri, bodisi da so omenjeni v tej prilogi ali ne, ugodni. To zlasti pomeni, da so koncentracije drugih škodljivih snovi zelo nizke.

Kadar sta v mešanici prisotni dve ali več škodljivih snovi, so lahko skupni učinki (seštevek, sinergizem ali antagonizem) pomembni.

G = smernica (priporočena vrednost).

I = obvezno (mejna vrednost).

(0) = odstopanja so možna v skladu s členom 11.

PRILOGA II

ZNAČILNOSTI SKUPNEGA CINKA IN RAZTOPLJENEGA BAKRA

Skupni cink

(glej Prilogo I, št. 13, stolpec „Pripombe“)

Koncentracije cinka (mg/1 Zn) za različno trdoto vode med 10 in 500 mg/1 $CaCO_3$:

	Trdota vode (mg/1 $CaCO_3$)			
	10	50	100	500
Salmonidne vode (mg/1 Zn)	0,03	0,2	0,3	0,5
Ciprinidne vode (mg/l Zn)	0,3	0,7	1,0	2,0

Raztopljen baker

(glej Prilogo I, št. 14, stolpec „Pripombe“)

Koncentracije raztopljenega bakra (mg/l Cu) za različno trdoto vode med 10 in 300 mg/1 $CaC0_3$:

	Trdota vode (mg/1 $CaCO_3$)			
	10	50	100	300
mg/l Cu	0,005 [1]	0,022	0,04	0,112

[1] Prisotnost rib v vodah z višjimi koncentracijami bakra lahko kažejo na prevladujočo vsebnost raztopljenih organskih bakrovih kompleksov.